

Andualems Etiopien

Dette er den ultimative Etiopienrejse, som er opdelt i to halvdele – Etiopiens stammefolk i syd, og de historiske seværdigheder og flotte landskaber i nord. Kort sagt – det bedste af Etiopien samlet på én rejse!

Oplev stammefolk i Omodalen med lokal ekspertguide

I lægger ud med besøg hos en række af stammefolkene i Omodalen. Her lever 16 forskellige stammefolk med ret forskellige traditioner. I besøger stammerne mursi, hamer, ari, arbore, banna og dessench. På rejsen når i ud til hjørner af Omodalen, hvor almindelige turister for længst er vendt om. Men i er i trygge hænder med vores fremragende lokalguide Andualem, Andualem taler flere af lokalsprogene og kender mange af de lokale personligt.

Bemærk: I overnatter i landsbyerne hos stammerne (i telt) i stedet for at have en base i byen. På den måde kommer i meget tættere på stammernes levevis og bliver bedre modtaget.

Det historiske nord

Anden halvdel af rejsen foregår i bil mod nord med en større grad af komfort, end hvad syden kan tilbyde. Her er mange forbløffende men ret ukendte seværdigheder, hvoraf flere er på UNESCOs Verdensarvliste. I besøger den gamle kongeby Gondar, sejler ud til middelalderklostre på Tanasøen, betragter geladabavianer i de storslåede Simienbjerge og – ikke mindst – besøger de enestående klippekirker i Lalibela.

PANORAMA TRAVEL

Dag 1: Afrejse fra København - Addis Ababa

Dag 2: Addis Ababa

I ankommer til Addis Ababa tidligt om morgenen kl. 06:30. Byen ligger i 2300 meters højde og har et behageligt klima. Etiopiens hovedstad kaldes også for "Afrikas hovedstad", da både Den Afrikanske Union og FN har hovedsæder i byen. Efter et kort hvil på hotellet skal i på byrundtur. I besøger Nationalmuseet, hvor hovedattraktionen er en verdensberømt ældre dame ved navn Lucy. Hun blev udgravet i 1974 og ændrede for altid vores forståelse af menneskets oprindelse og udvikling. Lucy er 3,2 millioner år gammel og har mindet om både abe og menneske. Hun har gået på to ben og haft et liv i både træerne og på jorden. Palæo-antropologen Donald Johanson kunne fastslå, at der var tale om en hidtil ukendt art og kaldte den *australopithecus afarensis* efter Afar-regionen, hvor Lucy blev fundet. Hun er i øvrigt opkaldt efter Beatles-sangen "Lucy in the Sky with Diamonds", som spillede hele natten, da hun blev udgravet.

Efter museet er det blevet tid til frokost, hvorefter i besøger "merkato" – Afrikas største marked. Det er et af de mest livlige markeder i Afrika og et fantastisk sted at observere folkelivet. Det er et godt sted at købe lædervarer og krydderier.

Overnatning på pensionat i Addis Ababa: Lucy Pension.

Dag 3: Addis Ababa – Jinka (fly)

I køres til lufthavnen og flyver sydpå til Jinka kl. 11:45. Selvom Jinka ved første besøg er en noget rodet oplevelse, er byen det administrative centrum i Omodalen med de fleste faciliteter såsom bank og butikker. Her er også elektricitet – det meste af tiden – og hovedgaden er for ganske nylig blevet asfalteret. I Jinka møder i givetvis folk fra flere af dalens stammer såsom tsemay, ari og banna. De blander sig med byboerne og giver Jinka sit meget brogede udseende.

Ved ankomsten (12:55) tjekker i ind på jeres pensionat/guest-house, hvorefter i besøger en ari-landsby. Ari-stammen er den største stamme i Omodalen (et sted mellem 2-400.000) og bebor også det største område fra den nordlige grænse af Mago Nationalpark til Jinka. Selvom de også holder kvæg, er de primært agerbrugere og dyrker mange forskellige afgrøder, som de sælger på markederne. Ari-stammen er desuden kendt for kaffedyrkning. I landsbyen er der mulighed for at købe friskristet etiopisk kaffe til en billig penge og samtidig støtte lokalsamfundene.

Ari-stammens område er inddelt i uafhængige territorier med hver sin egen leder samt spirituelle leder (babi) og hans assistent (godmi). Som hos de fleste andre af Omo-dalens stammer kan mændene gifte sig med så mange kvinder, som de er i stand til at forsørge og beskytte. Dog har mange konverteret til kristendommen, og polygami er slet ikke så udbredt som tidligere. I Jinka og i større landsbyer går ari-stammen ofte klædt i moderne tøj, men i fjerne landsbyer ses kvinder stadig i de traditionelle neder-dele af

PANORAMA TRAVEL

fibre og blade og med store farvestrålende perlekæder og armbånd. De er ligeledes kendte for deres kropsdekorationer (ar og bemaling).

Efter besøget vender i tilbage til Jinka. Hvis der er tid, kan i besøge det interessante Jinka Museum, der på en flot og håndgribelig måde giver et godt overblik over stammernes liv og traditioner Omodalen.

Overnatning på pensionat/guest-house i Jinka: Nasa Pension.

Dag 4: Jinka - Mursi

Fra Jinka går turen videre vestpå til Mago Nationalpark, der ligger på østbredden af den store Omoflod. Efter et par timers kørsel på ujævn grusvej ankommer i til jeres mursi-landsby i parken, hvor i tilbringer resten af eftermiddagen, aftenen og natten.

Overnatning i mursi-landsby (camping).

Dag 5: Mursi - Jinka - Hamer

Morgenen hos mursi-stammen går med at lære om deres traditioner. Mursi er en af de

mest særprægede og interessante stammer i Afrika, og de bor i en af de mest afsides egne af Etiopien. Blandt de andre stammer har mursierne ry for at være barske – ligefrem krigeriske – men det skal man ikke lægge så meget i. Måske skyldes det, at de er ret kropsnære og ikke ligefrem sky.

Mest kendte er mursierne nok for kvindernes øre- og læbeplader, der gav dem tilnavnet ”tallerkennegre”. Som teenager kan pigerne vælge (ikke alle) at få spaltet underlæben

PANORAMA TRAVEL

og/eller øreflippen og få indsat en lille lerpløk, som med tiden løbende udskiftes med stadig større lerplader, indtil den ønskede størrelse nås (ofte 10-15 cm i diameter). Kvinden bærer ikke læbepladen hele tiden, hvor læben så bare hænger og slasker frit. Der er mange sejlivede myter om årsagen til læbepladerne; jo større plade jo højere brudepris, eller at kvinderne vandsirede sig selv for ikke at blive solgt som slaver. Men mursierne forkaster begge forklaringer. Kvinderne kan godt blive gift uden læbe- og øreplader, der bestemt ikke opfattes som vandsiring. Tværtimod er de et udtryk for det lokale skønhedsideal og en vigtig del af stammens omfattende kropsdekorerings og identitet.

I forlader mursierne og kører tilbage til Jinka for at spise frokost hos Andualems familie. Mens den gøres klar, er der mulighed for at tage et bad. Herefter fortsætter i til en af hamerstammens fjerneste landsbyer i bjergene, hvor traditionerne står stærkest.

Med sine omkring 46.000 medlemmer hører hamer-stammen til en af de større i Omodalen. Deres livsstil minder meget om mursiernes med kvægbrug, dyrkning af jorden og biavl. Men i modsætning til mursi-landsbyerne, som kan virke noget rodede, er der mere ordnede og renlige forhold i hamer-landsbyerne, og deres udseende er meget anderledes. Hamerstammen pynter sig med kobber- og messingbånd og er meget venlig. Stammen har desuden en af de mest specielle ceremonier, som Omodalen har at byde på. Tyrespring er deres manddomsprøve, hvor en teenager skal løbe nøgen over ryggen på en række opstillede tyre, mens hele landsbyen ser på. Klarer han udfordringen, træder han ind i de voksnes rækker som en mand. Ceremonien kan også opleves hos banna-stammen, der ligner hamer-stammen til forveksling både hvad angår livsstil og udseende.

NB! Der er ingen faste datoer for tyrespring. Det er en traditionel ceremoni, som hamer/banna selv arrangerer, og vi kan ikke garantere, at i kommer til at opleve den. Men vores nære kontakter til stammerne gør det lettere at opsnuse, hvor og hvornår ceremonien finder sted. For at øge vores chancer har vi lagt tre overnatninger hos henholdsvis hamer- og bannastammerne ind i programmet (dag 5, 6 og 9). Rejselederen kan vælge at justere programmet, så det kommer til at passe med en tyrespringsceremoni.

Overnatning i hamer-landsby (camping).

Dag 6: Hamer

I har en hel dag sammen med hamer-stammen. Om formiddagen kan i følge deres daglige gøremål i landsbyen, eller i kan vandre i bjergene. Efter frokost i landsbyen kører i til markedspladsen, hvor hamer, karo og arbore kommer for at sælge deres varer. I vender tilbage til jeres landsby, hvor i om aftenen får mulighed for at opleve og deltage i evangadi – hamernes nattedans.

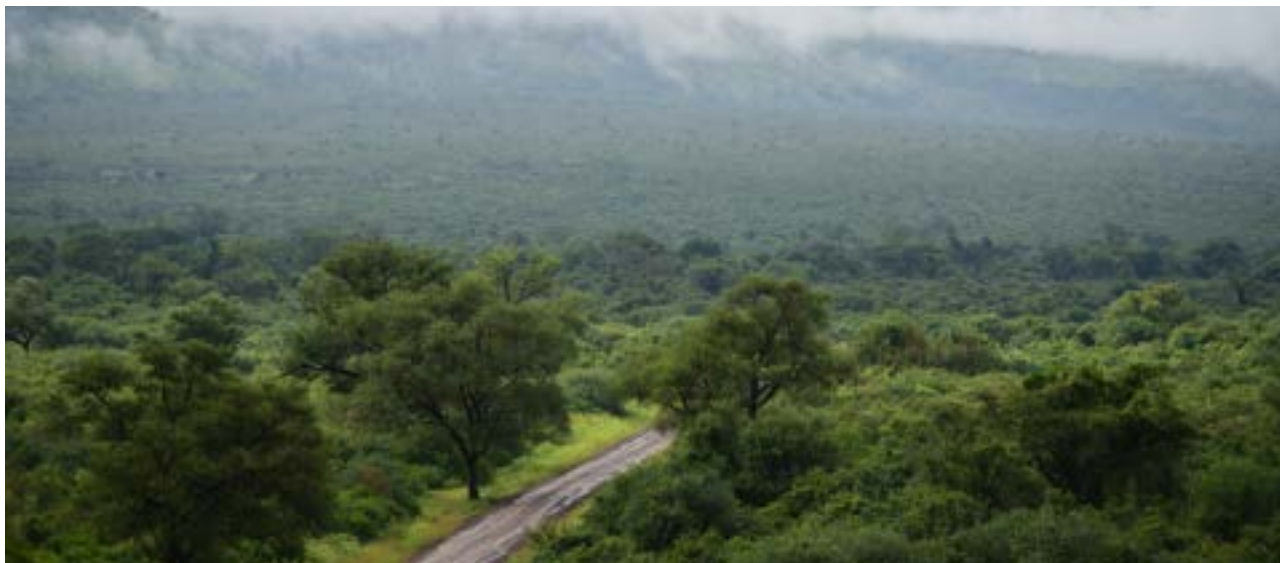
Overnatning i hamer-landsby (camping).

PANORAMA TRAVEL

Dag 7: Hamer - Omorate - Turkanasøen

I kører sydpå til Omorate nær grænsen til Kenya, og i får jeres pas tjekket ved en kontrolpost. Ved ankomst besøger i dassench-stammen på den anden side af Omofloden. Stammen tæller omkring 25.000 og minder meget om turkana-stammen, som primært holder til i Kenya. Begge stammer har nogle af de mest slående frisurer, og kvinderne bærer ekstremt store halssmykker lavet af glas- eller plasticperler.

Overnatning ved Turkanasøens bred (camping).

Dag 8: Turkanasøen

Lake Turkana (Turkanasøen) går også under navnet Jadesøen og var indtil 1975 desuden kendt som Lake Rudolf. Med et areal på 6405 kvadratkilometer er det verdens største permanente ørkensø. Dens fremtid er voldsomt truet, senest med indvielsen af dæmningen Gibe III i december 2016, som for tredje gang opdæmmer Omofloden, der tilfører det meste af Turkanasøens vand. Hver dæmning har drastiske følger for stammefolkene, og deres fremtid er voldsomt truet. Området omkring søen er meget tørt og vulkansk, og der blæser kraftige vinde omkring søen.

På grund af temperaturerne, det tørre klima og den afsides beliggenhed har Turkanasøen bevaret sin vilde karakter, og området ser meget få turister. Nogle af verdens ældste fossiler af vores menneskelige forfædre er blevet fundet i området og dateres til at være omkring fire millioner år gamle.

I modsætning til stammerne længere nordpå i Omodalen, ernærer stammerne ved Turkanasøen sig primært af fiskeri. Deres hytter ser anderledes ud, da de ofte er bygget af siv fra søen. Efter morgenmaden vandrer i langs søens bred og besøger et af de mange fisker-samfund. I ser deres hytter og hvordan de binder net. Derefter sejler i ud på søen sammen med de lokale fiskere.

Overnatning ved Turkanasøens bred (camping).

PANORAMA TRAVEL

Dag 9: Turkanasøen - Banna

I vender rundt nordpå igen og sætter kursen mod en banna-landsby, hvor i spiser frokost. Banna-stammen tæller ca. 60.000 og minder så meget om hamer, at det kan være svært at se forskel. I følger stammens aktiviteter, der blandt andet inkluderer biavl, og i har endnu en chance for måske at kunne opleve tyrespring (se dag 5).

Overnatning i banna-landsby (camping).

Dag 10: Banna – Jinka – Bahar Dar (fly via Addis Ababa)

I kører tilbage til Jinka, hvor i spiser frokost (fx hos Andualems familie) og drikker etiopisk kaffe. Jeres eventyr i Omodalen er slut, og nu begynder rejsens anden etape. Om eftermiddagen kl. 13:25 (ET170) flyver i til Bahar Dar (staves også Bahir Dar) via Addis Ababa. I ankommer kl. 17:00, hvor i hentes af jeres chauffør, som kører jer til hotellet. I har to overnatninger i Bahar Dar. Byen har brede veje med palmer og farverige blomsteropsætninger. Den ligger i Amhara-regionen, hvor blandt andet Tanasøen og Ras Dashen – Etiopiens højeste bjerg – ligger. Her bor amhara-folket, hvis sprog er Etiopiens nationalsprog.

Overnatning på hotel i Bahar Dar: Jacaranda Hotel.

Dag 10: Bahar Dar – afslapning og Tanasøen

Om formiddagen er der flere muligheder at vælge imellem. I kan slappe af på hotellet og/eller kigge lidt på byen på egen hånd – fx besøge et lokalt læderværksted og markedet.

Der er også mulighed for at køre til Blue Nile Falls og gå en lille tur i området. Køreturen tager 1-1½ time hver vej ad dårlig grusvej, så man skal beregne 4 timer i alt.

NB! Turen til Blue Nile Falls er ikke inkluderet men kan tilkøbes på stedet.

Efter frokost sejler i ud på Tanasøen, der er Etiopiens største. Den Blå Nil har sit udspring i Tanasøen, og herfra flyder den over 5000 km nordpå. Der er 37 øer på søen, og 20 af dem har klostre og kirker fra 16-1700-tallet. Det var et oplagt sted at søge fred og ro. Ifølge legenden blev Pagtens Ark først bragt hertil af kejser Menelik, der var søn af dronningen af Saba og kong Salomon. I besøger to af de fineste klostre, og måske ser i også pelikaner, flodheste, og fiskere i papyrusbåde på søen.

Overnatning på hotel i Bahar Dar: Jacaranda Hotel.

Dag 12: Besøg på dansk skoleprojekt og videre til Gondar (180 km / 4 ½ timer)

I forlader Bahir Dar i retning af Gondar. Første stop er et dansk skoleprojekt i Abay Mado lige uden for Bahar Dar. Det er et spændende og ambitiøst projekt, hvor målsætningen er, at der skal være mindst 50 procent piger blandt eleverne, og 40 procent skal have fri skoleadgang. Når skolen står færdig, skal der være plads til 1550 elever fordelt over børnehaver og 1. til og med 12. klasse. Bag projektet står NGO'en "ELSA", som er uafhængig af politiske, økonomiske og religiøse grupperinger. Det er en

PANORAMA TRAVEL

officielt anerkendt NGO og Panorama Travels støtteprojekt i Etiopien. Den har base i Danmark og er finansieret primært af danske og udenlandske kunstnere og private sponsorer (www.videnforalle.dk).

NB! Skoleprojektet besøges kun, såfremt i har interesse for det og skolen kan tage imod besøg den pågældende dag. Meddel Panorama Travel i god tid inden afrejse – så undersøger vi mulighederne og informerer skolen.

I fortsætter jeres rejse og kører nordpå i minibus til den gamle kongeby Gondar. I passerer gennem små landsbyer og får indblik i amhara-kulturen. Ved ankomsten til Gondar tjekker i ind på jeres hotel og spiser frokost. Herefter skal i ud og se på byen. Gondar ligger i 2200 meters højde og blev grundlagt i 1635 af Kong Fasilidas. Byen kaldes undertiden for "Afrikas Camelot" og var hovedstad i over 200 år. Under kong Fasilidas og hans efterfølgere blev højkulturen forfinet, og perioden betragtes som en glansperiode for musik og maleri. I besøger paladssområdet med slotte og Fasil Ghebbi-badet, som stadig bruges ved de årlige festivaler – samt den unikke Debra Birhan Selassie Kirke fra 1706 med dens fantastiske bemalede loft.

Overnatning på hotel i Gondar: A. G. Hotel.

Dag 13: Udflugt til Simien Mountain National Park (120km / 2 ½ time hver vej)

I forlader Gondar tidligt om morgenen og tager en afstikker ind i det etiopiske højland. Simien Mountain National Park står på UNESCOs Verdensarvliste og byder på mange smukke landskaber med høje, forrevne bjerge og dybe kløfter. Det er et af Afrikas smukkeste bjergområder, og meget af parken ligger i over 3000 meters højde med Etiopiens højeste bjerg, Ras Dashen (4550 m), som det højeste punkt.

Dagen er afsat til vandreture i det smukke bjergområde, hvor i også holder picnic. Der er meget gode chancer for at se de fredsommelige geladabavianer ("blødende hjerte"-abe), som findes i store grupper og er lette at komme helt tæt på. Man kan også være heldig at spotte bjerg-niyala (eller "balbok" – en antilope), walia ibex (stor bjergged) og måske caracal – en vildkat, der minder om los. Om eftermiddagen vender i retur til Gondar. Overnatning på hotel i Gondar: A. G. Hotel.

PANORAMA TRAVEL

Dag 14: Gondar – Awramba – Lalibela (360 km – 8-9 timer i alt)

Dagen byder på storslåede landskaber langs kløfterne ved Simienbjergene på vej til Lalibela, og i passerer mange landsbyer. Ikke langt fra Gondar gør i holdt ved Awramba, som er en landsby med en helt unik historie. Der er institutioner til børnene og til de ældre, som har gode forhold på en form for plejehjem. Hele samfundet er baseret på at alle hjælper hinanden og er udsprunget af en enkelt mands vision.

Sidst på eftermiddagen ankommer i til Lalibela, hvor i har to overnatninger.

Overnatning på hotel i Lalibela: Panoramic View Hotel.

Dag 15: Lalibela

Lalibela er en ganske særpræget bjergby, der ligger i 2630 meters højde. Den er en af rejsens højdepunkter, og hele dagen er afsat til at se Lalibelas helt fantastiske klippekirker og klostre, der har gjort byen berømt, og som er på UNESCOs Verdensarvliste. De 11 middelalderlige monolitiske klippekirker har gjort Lalibela til et af de vigtigste steder for den etiopiske kristendom, der stadig i dag tiltrækker pilgrimme fra hele landet. Kirkernes konstruktion tilskrives kong Lalibela, der i det 12. århundrede satte sig for at konstruere et "Ny Jerusalem", efter at den islamiske ekspansion havde sat en stopper for kristne pilgrimsrejser til det Hellige Land. Lalibela blomstrede efter aksum-imperiets forfald.

I udforsker kirkerne til fods og går mellem dem via dybe labyrintagtige gange. Kirkerne er fordelt på tre områder, der ligger i umiddelbar nærhed af hinanden. To af områderne ser i inden frokost, og bagefter besøger i det tredje, som er mere huleagtigt og blandt andet inkluderer en bælgravende mørk tunnel, hvor al lys er bandlyst. Blandt kirkerne er den største klippekirke i verden, Bet Medhane Alem. Mest kendt er måske nok den enestående Bet Giorgis (Skt. Georgs Kirke), der er hugget ud som et kors (set oppefra).

Overnatning på hotel i Lalibela: Panoramic View Hotel.

Dag 16: Lalibela – Addis Ababa (fly) - København

Morgenen er fri, og midt på dagen kører i til lufthavnen og flyver til Addis Ababa kl. 13:10 (ET121). Det sidste af eftermiddagen er fri til at pakke, slappe af og gøre de sidste indkøb. Om aftenen kører i til lufthavnen for at flyve hjem.

NB! I har intet hotelværelse i Addis, eftersom i skal køre til lufthavnen samme aften.

Dag 17: Hjemrejse

PANORAMA TRAVEL

INFO OM REJSEN

Vi klassificerer denne rejse som "Ekspedition". Det skal opfattes som, at den er mere anstrengende end vores kultur- og naturrejser. Især i Omodalen er det pga. vejr- og vejforhold sandsynligt, at der vil forekomme ændringer i programmet, som vi ikke kan forberede os på hjemmefra. Udover eventuelle uforudsete hændelser kan det også være at Andualet foretager justeringer undervejs, hvis det virker interessant og tiden tillader det; der kan fx være spændende ceremonier at opleve i nærliggende landsbyer eller lignende.

Man skal være indstillet på, at forholdene i Omodalen er meget enkle og basale. Vi søger bevidst ud til fjerne landsbyer, hvor traditionerne står stærkest, og som ikke er udviklet med hensyn til turisme. Netop derfor bliver oplevelserne unikke, og det bidrager til en meget autentisk og enestående rejseoplevelse, som dog fordrer en god portion spejderånd.

Køreturene

Tidsangivelserne i programmet er kun vejledende og inkluderer stop og sightseeing undervejs. I Omodalen foregår langt den meste kørsel ad grusvej, men vi kompenserer ved at benytte firhjulstrækker. Vejenes stand er generelt forholdsvis god, og firhjulstrækkeren har ingen problemer med grusvejene eller vandløb, som skal forceres (så længe vejene ikke oversvømmes af meget kraftige regnskyl, hvor man i givet fald må vente på, at vandet trækker sig tilbage). Af og til rammer i også asfalterede strækninger i Omodalen. Både vejenes tilstand og køretøjet bidrager til at forstærke følelsen af eventyr og ekspedition. Rejsens anden halvdel foregår nordpå. Her kører i i almindelig bil, og der er ingen problemer med vejene.

Overnatningerne

Rejsen byder på hele tre forskellige typer af indkvartering: hotel, pensionat og camping.

PANORAMA TRAVEL

- Hoteller (3*) i byerne nordpå.
- Pensionat/guest-house i Addis og Jinka.
- Camping er nødvendigt for at komme ud til de mest spændende landsbyer og helt tæt på stammefolkenes hverdag. Det er ganske enkelt en meget mere autentisk og intens oplevelse at bo hos stammefolkene, fremfor at besøge dem et par timer på en turistet udflugt inde fra byen. Man får så meget mere ud af selv et kort ophold med en overnatning, og man modtages på en helt anden måde, når stammerne ved, at man skal være sammen mere end et par timer. I sover i to-personers telte af god standard, alt udstyr medbringes for at gøre opholdet så komfortabelt som muligt. For god ordens skyld skal nævnes, at der naturligvis ikke er rindende vand eller elektricitet. Medbring derfor lommelygte og ekstra batterier til kamera mv.

Bad og toilet: Toilettet er et frisk hul i jorden, som graves ved ankomst. Man kan selvfølgelig også vælge bare at bruge bushen. Bad består af en spand vand bag et opsat forhæng. Desuden vil der være mulighed for at bade i Jinka, hvor i stopper for at spise frokost.

Alt i alt plejer opholdet i landsbyerne at være en sjov og mindeværdig oplevelse, hvor i er vidner til stammernes døgncyklus og mærker deres gæstfrihed og livsvilkår.

Vejledende pris

29.980 kr. per person v/2 personer.

Inkluderet i prisen

- Fly ud og hjem: København / Addis Ababa
- Indenrigsfly: Addis Ababa – Jinka; Jinka – Addis Ababa – Bahar Dar; Lalibela – Addis Ababa
- Overnatninger på hotel, pensionat eller camping
- Campingudstyr (telte, madrasser, tæpper, puder, køkkengrej)
- Transport i firhjulstrækker i Omodalen
- Transport i alm. bil i nord
- Transport i båd på Tanasøen og Turkanasøen
- HELpension dag 3-9 (Omodalen); morgenmad dag 2 og 10-16
- Alle entréer i henhold til programmet inkl. de 70\$ til kirkerne i Lalibela

PANORAMA TRAVEL

- Entré til Mago Nationalpark og Simien Nationalpark
- Campingafgifter/gaver til landsbyer i Omodalen
- Engelsktalende ekspertguide med specialkendskab til Omodalen (Andualet)

Ikke inkluderet

- Afbestillings- og rejseforsikring
- Visse måltider
- Drikkepenge til guider og chauffører (beregnet 100 USD)
- Visum (50 USD)